

arbejde i erhvervslivet med amter og kommuner oprettes en lønmodtagerfond i hvert amt.

Til denne indbetales overskudsandele fra de virksomheder, hvor der ikke opnås enighed om genplacering af midlerne, og en andel af statens bidrag, der svarer til befolkningstallet.

Amtsfondene skal helt overvejende anbringe kapitalen som ansvarlig, risikovillig kapital i virksomhederne. Gennem den risikovillige lønmodtagerkapital sammen med den øvrige ansvarlige kapital kan produktudvikling, forskning og uddannelse i virksomhederne også tilgodeses.

Vigtigt er det, at amtsfondens placering af midler i en virksomhed vil betyde større medarbejderindflydelse, idet de ansatte på en virksomhed altid vil have bestemmelsesret vedrørende anvendelsen af amtsfondens kapital.

For at sikre en harmonisk udvikling af medbestemmelsen og medejendomsretten for lønmodtagerne og for at formidle fællesopgaver amtsfondene imellem – bl.a. vedrørende større investeringer og uddannelse af de lønmodtagere, som repræsenterer lønmodtagerkapitalen i virksomhedernes ledelse – oprettes et landsråd. Lønmodtagerne udgør et flertal i landsrådet og har således afgørende indflydelse på rådets beslutninger.

Midlerne, der er placeret i virksomhedsfonde og amtsfondene, forbliver som kapital i virksomhederne til styrkelse af medbestemmelsen og investeringerne. Alene afkastet vil kunne bruges til fællesformål for lønmodtagerne og eventuelt til kontant udbetaling til den enkelte i form af lige andele til alle lønmodtagere i det enkelte amt.

Beslutning herom træffes i folketingsåret 1992–93.

Alt i alt er det samlede formål med forslaget om en overskudsdelingsreform på én gang at skabe grundlag for lønmodtagernes medbestemmelse over egen arbejdssituation og selvstændige ansvar i arbejds- og produktionslivet og samtidig fremme den nødvendige omstilling, udbygning og fornyelse af dansk produktion til de nye vækstområder og dermed sikre et fremtidigt stabilt grundlag for bedre beskæftigelse og større velfærd.

Bemærkninger til forslagens enkelte punkter

Ad 1

Den foreslåede igangsættelse fra 1. januar 1988 betyder, at der bliver god tid til forberedelse af ordningen i de enkelte virksomheder. Virksomhedsfondene vil først blive etableret i løbet af 1989, idet der indbetales på baggrund af overskuddet i det foregående år.

Alle former for virksomhed skal være omfattet af pligten til at dele overskuddet med de ansatte.

Det drejer sig om aktieselskaber, anpartsselskaber, interessentskaber, kommanditselskaber, fondsejede og selvejende virksomheder, andelsselskaber, kooperative virksomheder og enkeltmandsejede virksomheder.

For nogle af disse virksomhedstyper, bl.a. personligt ejede virksomheder og andelsselskaber, vil der være behov for ændring af lovgivningen eller etablering af et helt nyt lovgrundlag.

I offentligt ejede virksomheder, hvor stat, amt og kommuner har indskudt økonomiske midler, og som i øvrigt er organiseret som et selskab el.lign., f.eks. et concessioneret selskab, er det naturligt, at lønmodtagerne også opnår medejendomsret på lige fod med private selskaber.

Særlige regler må overvejes for delingen og placeringen af overskud i koncerner og udenlandsk ejede virksomheder. Herunder må der tages højde for, at det i dag er muligt at lægge overskuddet dér, hvor ledelsen ønsker det, f.eks. i moderselskabet i København, i et datterselskab i provinsen eller i et skattely udenlands.

Det overskud, en multinational koncern skal dele, kan f.eks. være en andel af overskuddet i samtlige koncernens virksomheder svarende til den andel af koncernens omsætning, der ligger i Danmark.

Værditilvæksten i danske virksomheder må bl.a. ses som resultatet af et samvirke mellem private virksomheder og det offentlige. De offentligt ansatte har således ligesom de privat ansatte deres væsentlige andel i et godt resultat i dansk erhvervsliv. Derfor bør den offentlige sektor, inklusive den offentlige forvaltning, være omfattet af overskudsdelingsreformen fra starten. Ligestillingen mellem de offentligt og de privat ansatte sker ved, at staten for samtlige offentligt ansatte bidrager med samme beløb pr. ansat som den gennemsnitlige overskudsandel pr. ansat i den private sektor. Statens bidrag beregnes på grundlag af det umiddelbart forudgående regnskabsår for danske virksomheder.

Reel medbestemmelse på arbejdspladsen for ansatte i staten, amter og kommuner skal sikres gennem ændringer af eksisterende regelsæt om samarbejde og samarbejdsudvalg (SU). Regelsættene skal bl.a. gøres forpligtende, binde den administrative ledelse til på alle niveauer at føre bestemmelserne ud i praksis, sikre de ansattes medvirken i alle faser af den administrative beslutningsproces og tilvejebringe tilstrækkelige muligheder for infor-